

9. Среди за разпределена обработка

Васил Георгиев

ci.fmi.uni-sofia.bg/

v.georgiev@fmi.uni-sofia.bg

Съдържание

- Метасистеми и грид
- Сервизно-, моделно- и аспектино-базирани архитектури
- Софтуерни агенти

Обзор на РСА

- терминални комплекси [с минимашини] – mainframe architectures
- разпределени файлови системи
- клиент-сървер
 - двуслойни РСА
 - трислойни РСА
 - n -слойни РСА
- метасистеми
- грид системи
- сервизно-базирани архитектури (SOA)
 - Web-услуги

Клъстерна обработка

- компютърните клъстери предоставят разпределен ресурс като виртуален униконпютър; типично:
 - хомогенна мултикомпютърна изпълнителна платформа в интранет
 - обикновено без апаратна специализация на възлите (евентуално функционална специализация) – симетричен мултикомпютинг
 - обща администарция и защита; вътрешно отворен достъп
 - обикновено за специализирани приложения:
 - надеждна обработка (high-availability clusters) – репликиране/дублиране на приложенията
 - балансирани разпределени сървери (load-balancing clusters) – най-често в комуникациите – общ портал, функционална хомогеннист – за бързо обслужване
 - разпределен сървер данни
 - сърверна ферма
- «фермите» (computer farms, server clusters) са къмпютърни клъстери
 - със специализирани сърверни функции на различни сърверни възли или модули (вкл. апаратна специализация) – напр. числова обработка (разпределена с работни станции или паралелна с минимашини), дисково поле, комуникационен сървер и др.
 - приложение и за отказустойчива репликирана обработка
 - в един административен домейн и в обща високоскоростна опорна мрежа
 - за интензивна числова обработка или уеб-хостинг

Метасистеми

- метасистемите (Legion, Condor, SNIPE) – осигуряват достъп до хетерогенни разпределени ресурси
- потребителят изпраща прозрачно заданието към виртуална разпределена система без да специфицира отделни компоненти – виртуален уникомпютър
- предимно се прилагат в LAN системи отколкото WAN (проблемна скалируемост)
- отсъства концепцията за потребителска услуга освен предоставяните системни функции и поради това са приложими само в професионални среди
- слаба стандартизация
- проблемна преносимост – дилемата CORBA/Java (+Jini/Jxta)

Споделени ресурси

- разпределени среди за споделяне на ресурси **между индивидуални потребители** – volunteer computing VC
- отдалечена обработка на асинхронни заявки във фонов (нископриоритетен) режим
- иерархия на потребителите – приоритетни локални потребители и опортюнистични потребители (CPU scavenging)
- основен оптимизиращ критерий е натоварване на свободните ресурси (вместо производителност или цена на обработка $C = \rho^* T_p$)
- споделянето може и да е в рамките на една организация – с цел оптимизиране на натоварването – high throughput computing – [Condor](#) – или дори във VO – [Condor-G](#)
- активни VC проекти:
 - с общо предназначение: [BOINC](#) (Berkeley Open Infrastructure for Network Computing), [distributed.net](#)
 - специализирани: [SETI@home](#)

Грид системи

- Раслоена програмна среда от за достъп до услуги, базирани върху разпределени и мрежови ресурси, които са споделени **между различни институции**
 - кординирано споделяне на програмно-апаратни ресурси в динамична **виртуална организация** (9.7)
- списък характеристики (checklist) за особеностите на грид-средите
 - споделени ресурси
 - без централизирана администрация
 - различна административна принадлежност на потребителите
 - системните протоколи и интерфейси са стандартни, отворени и с общо предназначение (без ориентация към конкретен клас приложения)
 - по-високи функционални (напр. метауслуги) и нефункционални (напр. производителност, отказоустойчивост..) изисквания към предоставяните услуги, отколкото в класическите РС

Грид архитектура (9.8)

- универсални потребителски услуги –
 - идентификация(authentication) и допуск (authorization) – single sign in в рамките на ВО
 - създаване на процеси (и нишки) с контролиран достъп до ресурсите
 - разпределено управление на свързаните процеси:
 - хоризонтално – единно адресно пространство обща памет (семафори/ключалки, монитори, глобални променливи и променливи по състоянието) или MOM
 - вертикално – комуникиращи процеси: конвейризация, потоково управление workflow
 - комуникационни протоколи (принцип на пясъчния часовник върху [TCP]/IP)
- системни функции:
 - блокиране и освобождаване на заявени ресурси
 - диспечеризация (scheduling, mapping, ;matchmaking, load balancing)
 - защита
 - управление на виртуалната памет (файлови системи, бази данни, планиране на активните страници в паметта)
 - компютърно счетоводство и одит (accounting, audit)
- настолни, леки и безжични гридове

Open Grid Services Architecture

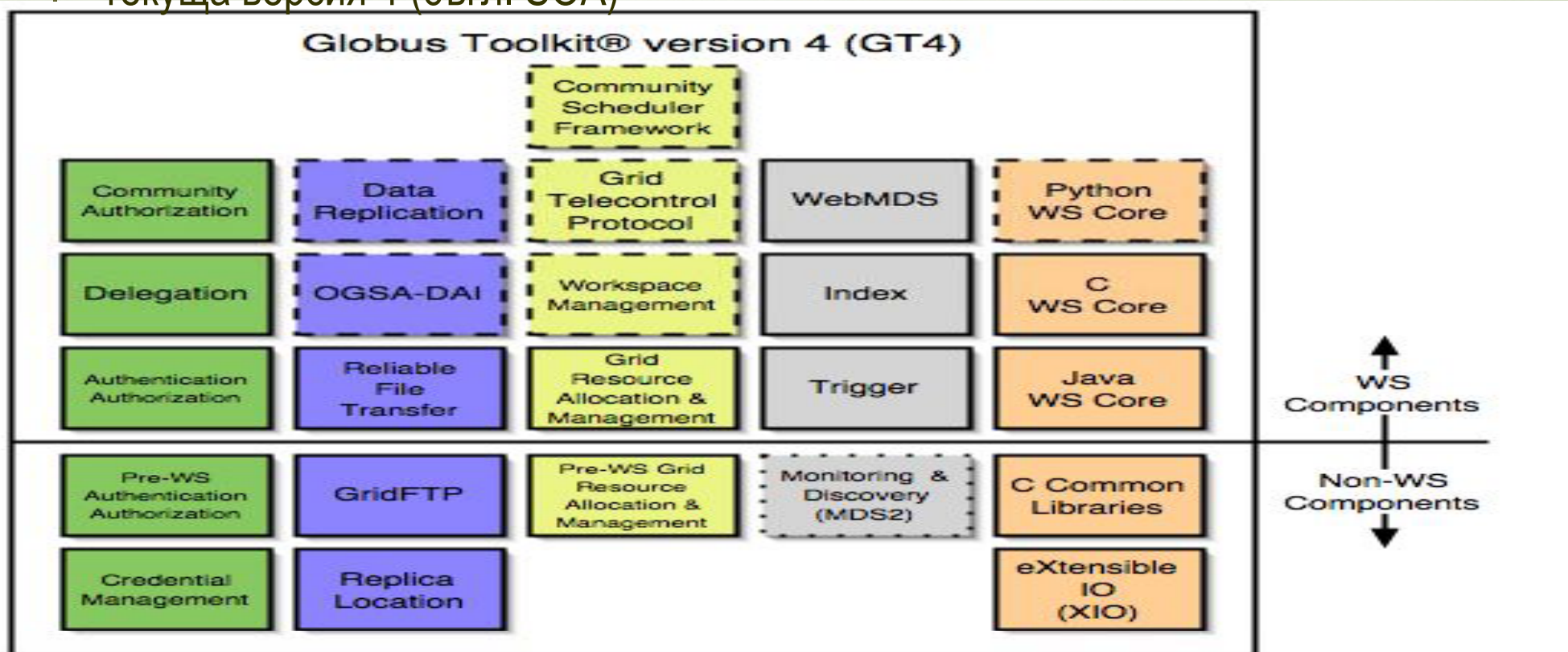
- OGSA – описателен стандарт за грид-архитектура на GGF за изграждане на сервизно-базирани гридове с Web-обслужване
 - развива концепцията на Web-услугите в посока на разпределено управление на ресурситена ВО в грид
 - прилага се от Globus Alliance
 - специфицира системните интерфейси и услуги
- основни интерфейси на OGSA
 - **регистрация и откриване** на услуги (със сервизно представяне на ресурсите) – директория на услугите
 - **сервизни интерфейси** – заредим код за достъп до услугите
 - стандартен интерфейс за изграждане на **сервизни области** (комплексни услуги) от елементарни локални услуги
 - интерфейс за **дефиниране на цели** (policies): за разпределеното и прозрачно администриране на натоварването (вкл. резервирането и алоцирането на ресурси), комуникациите (вкл. QoS), защитата
 - интерфейс за **управление на данните**: разпределение, структура (БД/файлове), достъп, резервация, транслиране, репликиране, описание и откриване, транзакции
- основни системни услуги в OGSA
 - **мониторинг** – наблюдение на ресурси и услуги – осигурява информация за разпределението, планирането (алокацията и ре-алокацията) на обслужващите процеси
 - **ресурсно управление** (в OGSA clustering) – планиране на ресурси и услуги за оптимизация на обработката (load balancing, съгл. различни критерии), възстановяване след грешка (disaster recovery, seamless recovery), вкл. и за бартер на услуги/данни и др.
 - **поточова композиция** – workflow – осигурява изпълнението на комплексни приложения като координирано изпълнение на набор от услуги – вкл. координация на съставните услуги, пренос на данните, интрфейси между услугите
 - **одит** на данни и услуги – за резервиране на данни и ресурси, за оценка (billing) на участието на административните единици в ресурсите на ВО и за защита
 - **защита** – супер-протокол, картиращ защитните протоколи на различните административни области в грида за постигане на прозрачна защита (принцип на най-слабото звено)

Грид - слоест модел (9.10)

- инфраструктура (fabric) – ресурси за изчисление, запаметяващи устройства, мрежи, сензори и др.
- съобщителен слой (connectivity – “hourglass principle”) – малък брой протоколи, имплементирани за всички компоненти на инфраструктурата
 - осигуряват комуникация и защита и в резултат – изпълнението на едно приложение в различните компоненти на инфраструктурата
 - Globus Toolkit реализира основно този слой и се състои от протоколи и APIs;
- колективни (системни) услуги (collective services) – състои се от услуги, протоколи и APIs, които
 - осигуряват взаимодействието между ресурсите от инфраструктурата
 - разширяват разнообразието от услуги чрез комбиниране на малкия брой протоколи от съобщителния слой
 - типични функции са
 - директории/регистратори/браузъри на услуги и ресурси
 - ресурсни брокери, монитори, диагностика
 - репликиране на данни и услуги,
 - балансиране на изчислителния товар, отказустойчивост
 - защита на достъпа и т.н.
- приложни услуги (applications) – потребителски и интерфейсни приложения (напр. портали), които се състоят от обръщения към модулите от долните слоеве.

Globus Toolkit

- среда за изграждане на грид инфраструктура – отворен проект на Globus Alliance
- текуща версия 4 (съгл. SOA)

- Core GT Component: public interfaces frozen between incremental releases; best effort support
- Contribution/Tech Preview: public interfaces may change between incremental releases
- Deprecated Component: not supported; will be dropped in a future release

Грид приложения

- разпределен суперкомпютър (virtual unicomputer) – за обработка на големи задания във ВО
 - критерий за оптимизация – производителност (време за обработка)
- обработка по заявка (on-demand) – абонаментна обработка на инцидентно възникващи задания, за които потребителя няма локален обработващ капацитет
 - през определен период
 - критерий за оптимизация – коефициент стойност/ производителност
- пакетна фоновая обработка (high-throughput computing, htc)
- обработка на данни
 - критерий – оптимизация на ЗУ
- съвместна обработка (collaborative computing) – отдалечена съвместна обработка
 - критерий – функционалност (възможности за ефективно и защитено взаимодействие между потребителите)
 - проектиране на сложни системи от колективи
 - образование (вкл. интерактивни игри и симулации в реално време)
 - разпределено събиране и обработка на големи масиви от данни (астрономия, метеорология, медицина, бизнес и борси ...)

Архитектура на грид приложенията - 9.13

- традиционни грид приложения (без услуги) – развитие на C-S в интернет
- координираният процес ползва грид инфраструктура – grid-aware
- централизирано управление на достъпа през координирания процес
- често централизирана БД за общия приложен контекст
- евентуално с Web интерфейси към локалните обслужващи процеси
- ограничена скалируемост и преносимост

Архитектура на GRID приложенията в SOA

- 9.14

- приложението разделено на множество компоненти, взаимодействието между които не е централизирано
- всички бизнес-функции се дефинират като услуги; обслужващата платформа е също сервизно-базирана поради което системните услуги могат да са част от приложението (напр. за постигане на QoS):
 - бизнес-услуги
 - бизнес-транзакции, които са композиция от услуги от по-ниско ниво и системни услуги
 - системни услуги
- основни въпроси на архитектурния дизайн:
 - грануларност
 - модулност и преносимост (вкл. картиране към съществуваща GRID-инфраструктура)
 - технологии и модели на разработка
- услугите са независими – принцип на черната кутия
- прозрачност на отдалечените обръщения посредством локално-заредими интерфейси, които изпълняват протокола на достъп до отдалечената услуга – обикновено в XML-формат
- така се заличава концепцията за общо (линейно) виртуално адресно пространство
- отдалечената услуга алтернативно може да е:
 - да е част от същото приложение (общо адресно пространство)
 - част от друго приложение или платформа от грида (разпределени адресни пространства – **“асиметричен мултипроцесинг”** – следователно аргументите на обръщението са стойности или абсолютни адреси, но не и локални относителни адреси)

SOA

- бизнес- и системните функции се поддържат от дискретни изолирани процеси, дефинирани съгласно платформения стандарт за услуги
- услугите в SOA са
 - с функционална спецификация – т.е. покриват функция или група от функции прозрачно от инфраструктурата
 - грануларността им не се стандартизира (засега) – приложими са елементарни и комплексни услуги
 - технологично е елементарните услуги да се проектират като софтуерни компоненти – вж. [MS Passport](#) – компонент за идентификация при уеб-достъп – черна кутия; респ. комплексните услуги – като сива кутия (glass box)
 - независими и прозрачни – принцип на черната кутия и компонентни технологии
 - публичност и откриваемост (advertising)
 - проектират се със специализирани интерфейси за различни класове сървери, така че могат да се вграждат в съществуваща сърверна инфраструктура – SOA не изисква специализирана инфраструктура (освен при някои класове GRID)
- интеграция на SOA-приложения:
 - потребителски слой (user interaction) – за [интерактивно] обслужване
 - свързаност (connectivity) – междусервизен интерфейс
 - интегриращ процес – междусервизно управление за “хореография” на потребителските сценарии
 - интеграция на данните – федериране или пренос на данни

SOA – реkvизит

- ✦ Web-услуги (9.16.1): използват се като устойчиви услуги в среда за публикуване, търсене/откриване и изпращане на заявки към съответната Web-услуга
- ✦ Web-базираните интерфейси (9.16.2): WSDL, SOAP, UDDI, XML форми (вместо RMI, Jini, CORBA, DCOM) – за преносимост, модулност, разширимост и глобален достъп
 - ✦ типично върху HTTP като приложен протокол (tunneling) за универсално разпространение в интернет (за преодоляване на защитни стени и прокси-процеси); но и други (SMTP)

SOA – реквизит

- WSDL (Web Services Definition Language) – за **описание на услугите** като [колекции от] точки за достъп – т.е. мрежови портове и дефиниции на интерпретираните съобщения
 - портовете се дефинират с мрежов адрес и типизация (абстрактна колекция от поддържаните операции от услугата, протокола на обмен и формата на данните)
 - съобщенията се дефинират чрез формата на съдържанието им дефиниция на тип SOAP (Simple Object Access Protocol) – протокол за XML-спецификация на **отдалечени заявки** (вкл. обектни аргументи – контекст) към обектни методи
 - спрямо RPC/RMI
 - се различава по своята пълна платформена и езикова независимост
 - въвежда по-голям комуникационен свръхтовар (поради усложнената нотация с марки (tags))
 - си прилича по фиксирания модел CS (не напр. P2P – поради транспорта върху HTTP)
 - структурира съобщенията в обвивка/заглавие/тяло (envelope/header/body)
 - клиентските имплементации се вграждат в Java, Python, Perl и MS.Net приложения, а UDDI-директориите се поддържат от повечето съвременни платформи – Apache, SAP, Windows Server 2003, Oracle и т.н.
- UDDI (Universal Description, Discovery and Integration Service) (9.17) – глобална платформено-независима **директория на услугите** (registry, service broker) с XML-записи в три дяла – бели, жълти и зелени “страници” респ. с адресна, бизнес- и техническа категоризация на услугите – общо предназначение вкл. и за Web-услуги
 - интерфейсът ѝ обслужва SOAP-съобщения
 - достъп до WSDL-описания на протоколите за свързване със съотв. услуга и на формата на съобщенията, които се интерпретират от услугата
- XML-формите: използват се във всички изброени стандартни протоколи, а също могат да бъдат използвани извън стандарта или в разширения като различни дескриптивни езици (напр. за описание на услуги като с WSDL)

Моделно-базирани архитектури

- [MDA – Model-driven architecture]
- SW-архитектура, изградена в съответствие с принципите на моделното проектиране (Model-driven engineering)
- MDA представлява допълнение или средство за автоматизирано проектиране на приложения, използващи обичайни архитектурни подходи като OO, COTS или SOA
- абстрахира се инфраструктурата (QoS) както и системните или общите функционалности – приложението се разработва на базата бизнес модел
- детайлността на модела предопределя използването на автоматизирано проектиране
- широко се прилага формално специфициране с UML
- моделите допускат прилагането на индустриални стандарти, както и въвеждането на стандартизация в моделирането
- разработваните моделни стандарти (напр. от OMG – Object Management Group) всъщност формират SW-архитектура на базата на абстрактни (в смисъл на бизнес-ориентирани) модели
- спецификацията на моделните архитектури има предварителна моделна фаза – по което се различава от останалите SW-архитектури
- стандартната спецификация на абстрактни бизнес модели позволява модела да съдържа изпълнима семантика и съответно прилагането на автоматизирана генерация на приложения
- моделната спецификация е платформенонезависима (PIM – platform-independent model) и е ориентирана към проблемната област
- за генерация на изпълним код освен PIM е необходима и дефиниция на изпълнителните платформи на компонентите на модела (PDM – platform definition model: напр. CORBA, .NET, Web), при което моделът де транслира автоматично до Java, C#, PHP, Python
- автоматичната генерация на код при МБА може да се съчетае и с прилагане на различни други проектни подходи – най-често с ползване на програмни шаблони (design patterns)

Аспектно-базирани архитектури

- [Aspect-Oriented System Architecture]
- SW-архитектура, изградена в съответствие с принципите на аспектно-базираното проектиране (AOSD – Aspect-oriented software development)
- “**аспекти**” (или още **crosscuts**) на разпределеното приложение са общи функционалности, които се прилагат от няколко от специализираните (и централни) бизнес-модули
 - напр.: дневник (log), оторизиране и защита
- поради това декомпозицията т.е. модулността на “аспектните” функционалности представлява проблем с много варианти на решение
- основен проблем е елиминирането (или стройната организация) на разпръснати и объркани спецификации на “аспекти” поради разделянето на тези общи функционалности между модулите, които специфицират централните бизнес-функции
- обект на разработка за изграждане на цялостен архитектурен подход са стандартизацията, модуларизацията и шаблонизацията на различни категории функционални и нефункционални “аспекти”
- за целта се използват специализирани езици ([aspect oriented languages](#)) и платформи (тъй като аспектите не могат – или не е технологично – да бъдат модуларизирани с обичайните архитектурни абстракции – CS, p2p, OO, шаблони); тези средства подпомагат проектирането или ре-дизайна на общата архитектура с оглед на “чисто” аспектно проектиране
- AOSA се фокусира на идентифицирането, локализацията (или картирането) и спецификацията на аспектите в явен вид на етапа на проектиране на SW архитектурата

Софтуерни агенти - 9.20

- ✦ Автономни (самоинициативни) процеси, изпълняващи задания съвместно с други [отдалечени] агенти; свойства:
 - ✦ **автономност и активност** – самоинициатива за въздействие върху дадени параметри на средата
 - ✦ **реактивност** – сканиране (с евентуална реакция) на средата
 - ✦ **комуникативност** – интерфейс/и към потребители и други агенти – по-специално съвместни (collaborative) агенти
 - ✦ **непреходност (continuity)** – продължително и многократно изпълнение на функциите, не за всички типове агенти
 - ✦ **мобилност** – миграция между възли (може и при ниска мобилност на кода), не за всички; напр. агенти за извличане на информация от разпределени документни системи
 - ✦ **адаптивност** – еволюция на реакциите при еднакви параметри на средата, не за всички
- ✦ **Изолирани класове агенти (освен общия клас Софтуерни агенти):**
 - ✦ **интерфейсни** – потребителски достъп до приложения и други агенти с адаптивност (самообучение); напр. брокерски агент
 - ✦ **информационни** – подобно на интерфейсните – за управление на постъпваща информация

Технология на софтуерните агенти

- среда за поддържане на агенти (агентна платформа) – предоставя основните свойства на агентите като middleware-услуги
- FIPA модел на агентна платформа (на Foundation for Intelligent Physical Agents) – обслужва създаването и закриването на агенти, междуагентните комуникации и откриването на агенти
- агентната платформа за разпределена система включва модулите (фиг. 9.21.)
 - за управление (създаване, идентификация, съединение)
 - за директория (локална) – таблица идентификатори – атрибути; достъпна за отдалечени агенти
 - комуникационен канал – ACC (Agent Communication Channel) – обмен на съобщения (подредени и проверени) между агентските съединения напр. по Internet Inter-ORB Protocol (IIOP – при хетерогенни МОС)

Езици за междуагентни комуникации

- междуагентния обмен е на приложно (най-високо) ниво по протокол, възприеман като език – ACL (Agent Communication Language – FIPA)
- различава стандартизирана цел на съобщението (purpose) – табл. 9.22
- стандартна структура на ACL съобщенията –
 - цел – стандартна \therefore INFORM
 - изпр. агент \therefore tsetsa@http://fanc1ub-karizma.abv.bg:7269
 - приемащ агент \therefore miro@iiop://stulbica.bg:6217
 - кодов език \therefore Prolog
 - онтология – опция за интерпретация на съдържанието \therefore discography
 - съдържание – съгл. кодирането [и онтологията]